

L. G.

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Października. — Rok 1840.
Poniedziałek.

№ 264.

Jutro, Ś. Bruno.

Bractwo Rożańca Śgo solennie wczoraj obchodziło uroczystość swej Najświętszej Patronki w Kościele XX. Dominikanów; w obec mnogiego Ludu celebrował pontyfikałnie JW. JX. Administrator Archidiecezji Warsz. W czasie summy Artyści grali Mszą Hajdena. W kościele XX. Augustjanów Amatorowie i Artyści grali Mszą tegoż sławnego Autora. W kościele XX. Bernardynów Amatorowie i Artyści nader licznie zebrani, grali Mszą Kina, i Graduale Dobrzyńskiego. W kościele XX. Piarów śpiewali Amatorowie Mszą J. Elsnera Nr 31 iego utworów kościelnych, i pierwszy raz Hymn „Kochaj bliźniego jak siebie samego” Michała Krogulskiego.

JO. Xiążę Namiestnik dziś rano ogłosił 7ej wrócił do Warszawy z Berlina. — Spis rzeczy zawartych w Tomie II m Przeglądu Warszawskiego. Literatura. Porównanie języka polski z innymi słowiańskimi; Obrazy poznawań ludzkich; Belman i Lidner Poeci Szwedzey z wieku XVIII; Zarysy pożycia; Wspomnienie; Dużo osób a jeden tylko człowiek, czyli polowanie na czas; Megiła znaioma. Poezje. Marzenie; Mędrzec i Majtek; Nadzieia w iesieniu; Fantazja; Piosnka przy drzwiach śpiącej kochanki; Śpiew Matki; Z Szyllera „An der quelle”; Mazur. Historia i Statystyka. Wiadomość statystyczna historyczna o Kruświcy; Rys statystyczny Galicji. Rozmaitości. Piśmiennictwo krajowe; Nowe odkrycie o niżeniu wartości złota; Zamknięcie kursów rocznych Instytutu agronomicz. w Marymoncie; Nowe wydanie pieśni Serbskich i. d. — (Art. nad.) Dzień 30go z. m. okrył smutkiem Rodziców, Brata, krewnych i przyjaciół, po niedziałowanej stracie Karoliny Morytz; dzień ten był ostatnim jej życia, chociaż starania rodzicielskie były, iednakże śmierć nieubłagana wydarła ukochaną, iedyną Córkę z łona rodzicielskiego, gdy umysł zaczynał się wykształcać, i być iedyną pociechą i szczęściem na zawsze. Któż

teraz zdoła pocieszyć nieszczęśliwą Rodzinę tak ukochanej Córki, nikt, tylko NAJWYŻSZY który ją powołał do siebie. Onegdaj orszak pogrzebowy odprowadził i złożył w Grobie jej piękne zwłoki, a czystą cnotliwą i bogobożną jej duszę, PRZEDWIECZNY już do swej chwały przyjąć raczył. Pokój jej ceniom. T. P. — Hrabia Matuszewicz wyjechał na powrót do Sztokholmu. Wczoraj przybył z zagranicy Wice-Admirał Kruzensztern z swoją Matronką i Córkami. — Wczorajszy ranek już biały, o wschodzie słońca tylko ieden stopień mający ciepła, poprzedził dzień dość pogodny. Nim nastąpią czasy zupełnie chłodne, ięzższe wczoraj zwiędziano okolice zarogatkowe; spodziewaną jest uroczystość Flory w ogrodzie Ohma; orkiestra Wrocławska uprzyjemniała pobyt odwiedzającym Sielce, a nim nastanie sanna, używano okrągłej przeiazdki czyli karuzelowej kolei żelaznej w ogrodzie Pani Rembaczewskiej. Ci zaś, którzy każdą zabawę łączą z dobroczynnością, odwiedzali wczoraj Puchaczów przy ulicy Rymarskiej, o których ieden z obecnych Poetów tak donosi: „Puchacze przez licznych Dobroczynców odwiedzane, już niedługo w dalsze przeniosą się strony; słuchajmy co o Warszawie powiedzą.”

Powiemy: iak tu dobry są ludzie w Warszawie, Jak szczęścia swoich bliźnich szukaia w zabawie; Powiemy: (gadatlivość każdy nam przebaczy.) Zemnośćwo Dobroczynców szło widzieć Puchaczy; Puchaczy, tych ponurych i odludnych ptaków, By tylko mieć sposobność spomagać biedaków. Wczoraj w Red: Kurjera złożono od Józefy B. młodszej, za bezprzykładne zachwalstwo zł. 3, na Szakółkę Dobrocz. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po Napoju miłosnym JP. Dobrski i JPanna Paulina Riwoli; po Janjuszu różowym JPani Turczynowicz i JPanna Trawna po 2 kroć. W Rozmaitości, po Drażliwem położeniu Wszyscy i powtórnie JP. Jasiński; po Zachodzie słońca JP. Żółkowski 2 kroć. Polurze

w Wielkim Teatrze da Koncert na Skrzypcach JP. *Ghys* (Gis), przybyły z *Paryża*.

Anglja. — W traktacie *londyńskim* jest artykuł dodatkowy upoważniający Sułtana do przedsięwzięcia nowych kroków podług własnego zdania, na przypadek gdyby Basza *Egiptu* dał odmowną odpowiedź po upływie wyznaczonego terminu. — *Gazeta Czas* umieściła pogłoskę, że Komodor *Napier* (Napje) zdobył *Bejrut*, i że rozpoczęto blokadę brzegów *Egiptu*. — Członkowie admiralicji zwiedzili w tych dniach wyspy *Jersey* i *Guernsey*, nie wiadomo czy w celu przedsięwzięcia prac warownych, czy też w celu założenia portu dla statków parowych. — Zmarła teraz Królowa *Augusta*, była 6tem dzieckiem, a 2gą córką Króla *Jerzego IIIgo* i Królowej *Karoliny*, urodziła się 8go listopada 1768; przeżyła więc lat 72; była niezamężną. — Kurjer ang: powstaje przeciw wyrokowi skazującemu Panią *Lafarge* (*Lafarz*). Nie dowiedziono bowiem, czy arszenik odkryty przez Pana *Orfila*, został nieboszczykowi dany przez oskarżoną, czy też przez inną osobę. — Na posiedzenie towarzystwa Uczonych w *Glasgowie*, przybył także Poseł franc: *P. Guizot* (*Gizo*). — List z *Bombaj* potwierdza wiadomość o zburzeniu wałów nad *Bokką Tygrys*; Anglicy potem wylądowali celem naprawienia baterji przeciw *Chińczykom*; statki pomniejszych wystano dalej w górę dla zdobycia *Kantonu*. — W *Buloń* potraciły się w tych dniach statek franc: parowy z angielskim; drugi poniósł szkodę znaczną. — Królowa *Augusta* zapisała swój majątek potomstwu Króla *Hannowerskiego* i Xięcia *Cambridge* (*Kembrycz*). — Kapitan *Hobson* Wice-gubernator Nowej Zelandji doniósł iż dnia 21go Maja w skutek układu z kraiovcami, północna wyspa *Nowo Zelandji* została na wieczne czasy odstąpioną *Anglji*.

Francja. — Żywym krokiem postępują wstępne prace fortyfikacyjne około *Paryża*, zajęto się początkowo oczyszczeniem lasów, a potem na wszystkich punktach wezmą się do usypania wałów. Niektóre dzienniki mniemają, że *P. Thiers* ściągają na siebie odpowiedzialność za plan ob-

warowania stolicy bez poprzedniego znieśienia się z Izbami prawodawczemi. — Monitor paryżki obalając mylnie doniesienia pism ang: z pewnością, że *Mehmed Ali* tylko za wstawieniem się Alienta franc: oświadczył swoją skłonność do poprzestania na dożywotniem posiadaniu *Syrji*; poprzednio zaś nalegał, aby mu zostawiono w dożywocie wszystkie inne prowincje obecnie przez jego wojsko obsadzone. — *Anglja* wzbrania się stanowczo przyjąć nowe warunki Baszy *Egiptu*, ale jest gotową wspólnie działać z *Francją* przy załatwieniu sprawy *hiszpańskiej*. — Więźniom *bulońskim* pozwolono widzieć się z sobą; dotychczas byli edosobnieni. — W jednym z pism paryż: czytamy: Bardzo myliacie sądzą iakoby prace fortyfikacyjne wymagały tylko kosztu 120 milionów fr., sam mur na około miasta kosztować będzie 200 milionów fr. — Rozporządzeniem królewskiem 25go z. m. wyznaczono Ministrowi marynarki - redyt nadzwyczajny 931,000 fr. na pomnożenie korpusu artylerji marynarki, a 3,254,000 fr. na materiały i na żołd dla nowozaciężnych. — Około 2000 oficerów spodziewa się awansow z powodu uorganizowania 9ciu bataljonów tyraljerów, 12tu pułków piechoty i 6 pułków jazdy. — Oznajmiono armji, iż zwykłe urlopy, wydawane dnia 1go Października i 1go Stycznia, tym razem nie będą miały miejsca. — Flotta z 12tu okrętów pod dowództwem Admirala *Hugon* otrzymała rozkaz aby odplynęła do *Syrji*. — Z *Sztrasburga* doniesiono iakoby rządu niemieckiego zakazały wywozu koni do *Francji*. — W *Oranie* wszystko przysposabia się do ważnej wyprawy, Marszałek *Valée* (*Wale*) codziennie jest spodziewany, wojsko pała najlepszym duchem, ale i *Emir* nie trawi czasu napróżno, trzeba spodziewać się rąciętego uporu.

Hiszpanja. — Junta *madrycka* wydała 19go z. m. wyrok upoważniający *Espartera* do utworzenia gabinetu, nazywając ten wybór narodowym i zastępującym na pełne zaufanie. *Espartero* uprosił u Królowej pozwolenie na wyjazd do *Madrytu* celem układania się z juntą; która postanowiła rozwiązać się dopiero po otrzy-

maniu zupełnego zadosyć uczynienia. — Jenerał *Odonel* podał się do dymisji. — Jenerał *Irfarte* przybyły z *Walencji* do *Madrytu* został aresztowany na rozkaz iunty. — Xiąż *Wiktorji* zaciągnął od barcelońskiej izby handlowej $4\frac{1}{2}$ miliona realów na opędzenie potrzeb armji północnej. W rękojmię dał rozmaite kontrybucje, swój podpis, majątek małżonki i podpis domu handlowego *Santa Kruz* w *Logronio*. Izba handlowa wyznaczyła powyższą summę bez żądania procentów.

Turcja. — Gubernator *Bośni Wedszyhi* Basza za obsadzeniem *Seraiewa*, kazał spalić domy hersetów rokoszan. — W *Stambule* obawiają się aby w *Azji* mniejszej nie wybuchło powstanie na korzyść *Ibrahima* Baszy. — Od czasu zawarcia traktatu londyńskiego, Poseł francuz: coraz ozięblej bywa przyjmowany u Porty; za dowód przytacza się, że *Achmed* Basza *Tunetański*, przeciw któremu *Hrabia Pontois* (Pątua) częste zanosił skargi iakoby wywierał wpływ szkodliwy na prowincję algierską, obecnie został obdarzony tytułem Muszyra. Pełnomocnik *Achmeda* Baszy odpytnął do *Tunetu* z ważnemi wleczeniami podobno nieprzyjaznemi dla *Francji* i *Wice-Króla*. — Poseł *Austrjacki* *Baron Stürmer* wozwał kupców *Austrjackich*, aby zaniechali wysyłki do *Egiptu*. — W *Stambule* biegła przez nieiaki czas fałszywa pogłoska, że *Hysaat* *Bej* oświadczył się w *Alexandrii* za *Wice-Królem*. — Flotta francuz: ma unikać wszelkiego spotkania z angielską. — Agent *Grecki* *P. Chrystydes* nie zdolał wjednać zmiany traktatu zawartego przez Portę z *Panem Zagrafos*. — Flotta Angiel: pod *Bejrutem* przecięła wszelką komunikację między *Egiptem* a *Syryją*. *Mekmed Ali* chciał *Ibrahinowi* postać karawanę 2,000 wielbłądów z najpotrzebniejszymi zapasami, ale obawia się napadu Anglików, a przez góry karawana musiałaby podróżować przez 3 miesiące.

Rozmaitości. — *Nadzwyczajny Jęczmień i Owies*. Wedługdem pierwszego donosi *York herald* że pewna osoba mieszkająca w *Bedale* w *Anglii* odebrała od brata swego bawiącego

w *Peru*, 18 ziarn tam uprawionego rodzaju jęczmienia, które wysiała w *Mcu Kwietniu* 1839 w ogrodzie swoim. Plon znowu na tę wiosnę został wysiany i wydał następujący prawie do nieuwierzenia rezultat: każde ziarno miało 14 kłosów, a każdy kłos wydał 70 ziarn, tak dalece że prawie każde wysiane ziarno przyniosło 1000. Nadto jęczmień był lepszego gatunku iak angielski, a ziarna tak duże iak pełna pszenica. Gdy kłosa żęte zostały, korzeń zaczął wydawać nowe kłosa i zdawało się, iak gdyby nowy plon miał nastąpić. Również i owies tego roku w *Anglii* był bardzo urodzajny, gdyż w posiadłości *Pana Kirkham* w *New-Hollys*, pole zasiane kartoflami i owsem, tenże wydał kłosa 8 stop wysokości, a plon od 40-50. — *Wilczyca* niepokoiła od nieiakiego czasu we *Francji* okolice departamentu *Herol*. Wieśniak spotkawszy ją na drodze, sięgnął ręką do jej paszczy i wyrwał ośór, a przybiegły chłopak dobił ją widłami. Tak donosi pismo francuzkie. — W bliskości *Astorji* w państwie *Oregon* 8 mil od ujścia rzeki *Kolumbji*, rośnie sosna mająca 64 stop obwodu a 155 stop wysokości. Inna sosna przy ujściu rzeki *Umqui* ma 57 stop obwodu i 246 stop wysokości! — Na górze *Sulot* w *Abissynji* steroczy pojedyncza strzasta przypominająca powiastkę bardzo upowszechnioną między tamecznemi kraiovcami. Korsarz zrabowawszy dziewicę aby ją sprzedać w niewolę, ujęty jej wdziękami postanowił zwrócić jej wolność pod warunkiem aby tańczyła na wspomnianej skale. Taniec używany w tamecznej okolicy składa się z prędkich ruchów które *Tancerka* za każdą pauzą zakończy bardzo niskiem przechyleniem się na wspank; *Abissynka* wykonała ów niebezpieczny taniec na szczycie skały w wysokości zastraszającej. Korsarz zwrócił potem dziewicę rodzinie; od tego czasu skała nazywa się *Córką Lamina*. — *Młodzieniec* nazwiskiem *Jaricz* zgłosił się do sławnego serwskiego *Bandyty Berzewicza* z prośbą, aby go przyjął do swojej bandy. Gdy go zapytano o dowody odwagi, odpowiedział, iż zabił *Ojca* i *Brata*

dziewicy, której niechciano odlać mu w małżeństwo, a ich dom podpalił. „Jeszcze jeden dówód odwagi musisz mi okazać rzekł Bandyta, oto pójdziesz na szczyt tej góry z jednym z moich ludzi.” *Berzewicz* szepnął coś do ucha rabusiowi, a ten w kilka chwil strzałem roztrzaskał głowę *Jarkicza*. Wódz Bandytów posłał później do miasta głowę zabitego, i w liście doniósł władzy: „Na mój rozkaz rozstrzelano mordercę *Jarkicza*.”

PRZYJECHALI DO WARSZAWY

Kraśniński Aug: Hra: z Opinogóry; Ostrowski Atana: Hra: z Siedlec; Radziwiński Zefi: Dz: z Jacińska; Ąem-picki Lud: Dz: z Iwanisk; Paszyc Ant: Dz: z Wilkowic.

DONIESIENIA.

Arsenał Warszawski, zawiadania interessowane Osoby, iż w dniu 22 i 28 Października (3 i 9 Listopada) r. b. o godzinie 10tej rano, odbywać się będzie licytacja głośna in minus, na dostawę dla Arsenalu Warszawskiego różnej proporcji, Węgla sosnowego 12,000 korcy, podług miary Warszawskiej. Każdy więc życzący podjąć się teje dostawy, winien się zgłosić w czasie wyż oznaczonym do Komitetu przy ulicy Nalewki, w domu pod Nr 2253, z świadectwem Władzy miejscowej, na prawo do konkurencji; oraz z kaucją prawną do wysokości 14,000 złp. Nadmieniam się przytem, iż warunki licytacyjne, oraz wzory materiału, mogą być widziane każdego czasu w Kancelarji Arsenalu Warszawskiego. Zarządzący Arsenalem, Artyllerji Pułkownik *Schenchinc*. Tłumacz *Siemiątkowski*.

Potrzebna jest PANIENKA do Sklepu MATERIAŁÓW PISMNIENNYCH, obeznana z handlem i początkami rachunkowości. Wiadomość u gospodarza domu przy ulicy Sgo Jerzego Nr 1772.

Landkuczer Raszke przybyły z Wrocławia w tygodnym Powozem, może zabrać Passażerów do WROCEAWIA, DREZNA, BERLINA i LIPSKA. Wiadomość w Kantorze Hotelu Drezdeńskiego przy ulicy Długiej.

PLASTER WYGUBIAJĄCY ODCISKI. Niżej podpisana przybywszy z Berlina, rekomenduje się Szano: Publiczności z nowo wynalezionym i aprobowanym plastrzem, służącym przeciw odciskom, którego skutków nie tylko w wielu miejscach za granicą, ale i przez kilka tu-tejszych osób tak dalece doświadczano, że zadowolili zupełnie ich oczekiwania. Osoby, któreby sobie życzyły pozbyć te dolegliwości, raczą zgłosić się w domu Zależnym Pani Gerlach na Krakow: Przedm. Nr 414, a przy regularnem użyciu tegoż plastru, odciski wkrótce i nieodbytnie zginą. *K. Zawissa.*

Potrzebny jest NAUCZYCIEL, rodowity Francuz, któryby posiadał swój język grammatycznie. Zgłosić się może do Cytadelli w 2m pawilonie, Nr 11 Stancji.

ZŁOTYCH STO NAGRODY, kto wyślezi KONIA lat 5 mającego, gniade-go, średniej miary, bez żadnej odmiany, w chomencie ruskim, z pasami plecionemi, ogon nieco krótki, uszy nieco zwieszzone, skradzionego z dnia 3 na 4ty b. m. w przejeździe od Miłosny ku Warszawie; niech się zgłosi pod Nr 557 przy ulicy Długiej d. Szymanowskiej, za co prócz wdzięczności otrzyma powyższą nagrodę; w przeciwnym razie kupujący tego konia, sam sobie winę przypisze z straty poniesionej.

Potrzebny jest UCZEŃ rodem z prowincji, aby posiadał pierwsze początki arytmetyki i pisanie; może się zgłosić każdego czasu do Składu Win przy ulicy Nowo-Senatorskiej pod Nr 476 Lit: B.

Ktoby posiadał w Warszawie obszerny i korzystny PLAC z KAPITAŁEM niewydostarczającym na budowę znacznego domu, a życzyłby sobie współnika mogącego dostarczyć potrzebne materiały dla kowala, Ślusarza, Cieśli, Stolarza, Zduna i Malarza; powziąć może wiadomość w Drukarni Kurjera.

KSIĄZKA Legitymacyjna Michała Krzyżanowskiego zaginęła; znalazca raczy ją oddać do Cyrkułu Sgo.

Dnia 3 b. m. rano, zginęła SUCZKA z Wyżelkowi angielskiej, szczenca, łeb i uszy całe kasztanowate, na łebku mała biała cętka z łatami kasztanowatemi, ogon nieco ucięty; łaskawy Znalazca raczy ją oddać pod Nr 524 przy ulicy Podwał, w bramę na prawą rękę.

Dziś rano ciepła stopni 6. Wczoraj w południe 9.

TEATR WIELKI. Jutro *Precozo*.

Dziś w Kawiarni pod Nr 340 przy ulicy Nowe-miasto na przeciw Rynku, w domu Hegla, gdzie dystrybucja *Tabak*, Panny *Noires* grać i śpiewać będą od godziny 6tej wieczorem.

Dziś w Kawiarni w domu Dorantowicza przy ulicy Żabiej Nr 950. KWINTET z dobranych Artystów grać będzie najnowsze kompozycje muzyczne.

Dziś w Kawiarni w domu Lilpopa pod Nr 600 przy ulicy Bielańskiej na rogu Płockiego, KWINTET *Kubetki* grać będzie najnowsze kompozycje muzyczne.

Dziś od godziny 6tej wieczorem, w Kawiarni przy ulicy Długiej Nr 586 Lit: B. w domu Szambe: Nowakowskiego obok Hotelu Polskiego, nowo przybyła z zagranicy familja *Wintel Tchap*, śpiewać i grać będą na skrzypcach i arfach.

Intro w handlu Majewskiego przy ulicy Bednarskiej. Śniadanie: Pieczeń bura; a la sarua, Peklejsz na gorąco, Kapciu z serdalem, Poledwica, Orz or szaro, Potrawa z garniturem, Kotlety, Kurczeta, Raki, cfo.